

HAGGAI

"*Bouwen met het hart!*"

R. Brinkman © www.yarah.nl

Stg B.T.O. Yarah
Postbus 113, 9800 AC Zuidhorn
<http://www.yarah.nl>

De naam Haggai betekent "feest" of "festival", hij was bij de éérste groep van gevangenen die terug mochten keren uit de Babylonische ballingschap. Het is mogelijk dat hij geboren was in Juda, en als dat zo is dan zou hij bij zijn terugkeer een zeer oude man geweest zijn toen hij zijn profetie te boek stelde. De laatste drie profeten, Haggai, Zacharia en Maleachi profeteerden ná de ballingschap.

Haggai en Zacharia worden beiden genoemd in **Ezra 5 en 6**:

Maar de profeet Haggai, en Zacharia, de zoon van Iddo, traden bij de Judeeërs die in Juda en Jeruzalem woonden, als profeten op in de naam van de God van Israël". (Ezra 5:1)

"De oudsten der Judeeërs bouwden voorspoedig voort tijdens het profeteren van de profeet Haggai en van Zacharia, de zoon van Iddo" (Ezra 6:14)

De Ballingschap

Lezen Haggai 1:1-2:1

We lezen hier over de mensen die teruggekeerd waren uit de Babylonische ballingschap, met andere woorden: de 70 jaar durende ballingschap voor het 2-stammen rijk van Juda en Benjamin.

In het begin van het boek **Ezra** lezen we dat Kores, de koning van Perzië, de oproep doet aan een ieder die "tot enig deel van zijn [God's] volk behoort - zijn God zij met hem, hij trekke op naar Jeruzalem" (1:3).

De Joden die teruggegaan waren hadden hoge verwachtingen van hun terugkeer. In 1:9 lezen we "gij hebt op veel gerekend maar het liep op weinig uit". De profetie maakt ook duidelijk waaróm er geen zegen meer lag op het volk, ze lieten Gods Huis voor wat het was en maakten zich drukker om hun eigen "weldoortimmerde huizen" – oftewel hun eigen luxe!

Herbouw van de Tempel

De Here spoort, door Haggai, de mensen dus aan de Tempel te herbouwen.

God zag dat de mensen met veel inzet druk doende waren, toen ze terugkeerden uit de ballingschap, hun éigen huizen fraai te bouwen of herstellen. Het land in te zaaien, druk, druk, druk met hun eigen zaakjes. Maar **de Tempel was een ruïne**.

Men was in eerste instantie wel begonnen met de herbouw maar door de tegenstand van de bewoners van Israël was dit werk stil komen te liggen, 16 jaar daarvoor (volgens sommigen: 42 jaar). God had, ondanks dat Hij ze terug bracht, **nog steeds géén plaats bij zijn volk**.

Het was dus niet zomaar iets waarom God geen zegen meer gaf aan ze!

Ze **gaven God geen plaats!** Hij kon niet onder Zijn eigen Volk wonen omdat er géén plaats voor Hem was!

De profetie van Haggai heeft effect: het volk gaat verder met de herbouw! Ze beseffen dat ze iets **noodzakelijks** hebben verzuimd!

De bouw van de Tempel duurde ongeveer 4 jaar. Van het tweede regeringsjaar van Darius (de koning van de Perzen) tot in het zesde jaar van zijn regeerperiode (**Ezra 6:15**).

De kleine kolonie van teruggekeerde Joden had het, zoals we zagen, dus zwaar: zij leden onder droogte, ziekte en misoogsten. Maar dat was wel te wijten aan hun eigen ongehoorzaamheid!

Haggai 2:5-10.

Haggai noemt in zijn profetieën de volgende redenen **waarom** het volk de Tempel moet herbouwen:

1. het is redelijk dat **geestelijke zaken vóór de materiële zaken gaan** en dat God zeker zal zegenen als zij de opdracht van Hem doen, dat er weer vrucht op het land zal zijn en de droogte zal stoppen.

Hoe kan je als mens van God verlangen dat Hij zegen geeft over een leven dat materialistisch en egocentrisch is? Wanneer we Hem niet willen kennen en dienen, zou Hij dan omkijken naar ons?

2. daarnaast dat deze tempel **groter en mooier** zal zijn dan alle anderen.
3. dat door Gods zegen de herbouw snel voltooid zou worden en het werk lichter zou zijn.

De Tempel was niet erg groot qua formaat (zestig el hoog en zestig el breed, dat is ongeveer 26x26 meter), dus zeker niet erg groots of indrukwekkend. En de tempel werd óók niet gebouwd van het beste hout zoals daarvoor toen Salomo cederhout uit de Libanon liet halen, integendeel. Er werd gewoon lokaal hout gekapt – zie **Haggai 1:8**.

God vroeg niet **om veel te investeren**, niet anders dan de eigen arbeid of lichamelijke inspanning. Sterker nog: de kosten werden vergoed door Darius, de koning van de Perzen! Toch zou God het met vreugde aanvaarden, omdat God **niet om geld of goed vraagt**, maar om **een hart wat op Hém gericht is**.

Als de mensen met liefde voor Hém bouwden aan zijn huis, dan zou deze Tempel door Hem met vreugde aanvaard worden én zou hij het zegenen!

Het volk deed, wat hun voorouders generaties lang niet meer hadden gedaan: God gehoorzamen en de Tempel herbouwen. Er was daarom feitelijk sprake van **een bekeringsdaad**: men keerde als (overblijfsel van het) volk van Israël weer terug naar God.

Geheel Israël

Voordat Juda en Benjamin in ballingschap gingen, waren de Tien Stammen in ballingschap gegaan.

Ze werden overwonnen door Assyrië en verspreid in dat rijk, dat wil zeggen: gedeeltelijk. Een **déél van de bevolking bleef ook achter immers**, waaruit onder andere de Samaritanen ontstonden; zo genoemd naar het gebied waarin ze leefden. En anderen die

zich vermengden of assimileerden met omringende volken. De reden voor deze diaspora was de voortdurende afgoderij van de tien stammen.

Net als de stammen van het Noordelijke Rijk, werden dus ook Juda en Benjamin verstrooid of weggevoerd in ballingschap, door de hand van Nebukadnessar.

Er wordt vaak gezegd dat ze naar Babel werden weggevoerd en dit wordt dan met de **stad Babylon** vereenzelvigd. Dit is niet helemaal juist. Uit Ezra blijkt ondermeer dat ze naar het rijk van Babel werden weggevoerd; men woonde verspreid door het gehele rijk. **Ezra 1:1-3**

Ezra heeft secuur het een en ander vastgelegd hierover en uit Ezra's verslagen blijkt dat de volgende groepen terugkeerden naar het gebied van Juda:

- 42.000 ballingen uit **Juda en Benjamin**, inclusief de Levieten;
- 11.000 uit **de andere stammen**, met name genoemde stammen: Mannasse en Efraïm (Jozef). Vgl. 1 Kronieken 9:6.

De teruggekeerden worden "geheel Israël" genoemd. Van **vier van de twaalf stammen** weten we het dus, ze zijn bij name genoemd als teruggekeerden. Dat wil zeggen: de vertegenwoordiging er van: Israëlieten die God wilden gehoorzamen en Hem dienen door terug te keren naar het land en Hem te dienen in de (herbouwde) Tempel.

Het zijn, niet voor niets, de **stammen die Jozef vertegenwoordigen** die hier mee terugkeren en met name genoemd worden. Hij krijgt immers ook een zeer bijzondere zegen van Jakob en wordt ten opzichte van zijn broeders dubbel gezegend doordat zijn zonen elk een eigen deel kregen onder Israël. Vgl. Genesis 48 en 49.

De teruggekeerden waren niet alleen de met name genoemde vier stammen en Levi, maar Israëlieten uit **alle stammen van Israël**. Vandaar ook dat de Bijbel aan deze groep van teruggekeerden vanaf dat moment refereert aan "geheel Israël". Zij waren uiteindelijk gewórden tot één volk!

In **Ezra 2:17** lezen we dan ook dat er voor **geheel Israël geofferd werd**, voor álle twaalf stammen. Waarom offeren voor een stam welke niet (meer) aanwezig was? Men offerde voor **geheel Israël** om verzoening te doen. Dit kán niet anders dan betekenen dat, naast de genoemde stammen, vertegenwoordigers van álle stammen hier aanwezig waren.

Ook het boek Nehemia leert ons hier meer over, in Nehemia 7:72 lezen we namelijk: "en alle andere Israëlieten gingen wonen in de steden" en Nehemia 8:1 leert eveneens dat "de Israëlieten in hun steden waren".

Met andere woorden: **we mogen en móeten concluderen dat van alle stammen uit Israël er vertegenwoordigers aanwezig waren in het land aangezien de Bijbel dit zo duidelijk zegt.**

Zij werden later wel "Joden" genoemd, naar de stam Juda die sinds dat moment de hoofdrol speelde in het verhaal immers: het was Juda's gebied waar ze naar terugkeerden en ze voegden zich samen met Juda door in hun steden te gaan wonen.

II Kronieken 36:22-23

Helaas bleven ook veel Israëlieten achter in 'de wereld'; een groot deel verkoos het leven in Babylon, Nineve, Assur en andere steden in het Medo-Perzische rijk. Zij waren daarmee ongehoorzaam aan de Goddelijke opdracht, net gelezen, om terug te keren. Veel van hen zijn in de loop der eeuwen "verdwenen" doordat ze huwden met mensen uit andere volken of mogelijk later, alsnog, teruggekeerd naar Israël.

Waarom sta ik hier zo uitgebreid bij stil? Er zijn mensen die beweren dat de Nederlanders of de Engelsen behoren tot een van de verloren stammen. Weet u, dat zou best kunnen dat er een bepaalde bloedlijn ligt bij deze volken. Maar het heeft geen énkele toegevoegde waarde voor ons als Nederlanders wanneer dat zo zou zijn. Want áls dat al zo zou zijn, dan behoren we tot afstammelingen van de Israëlieten die **ongehoorzaam waren** en de wereld liever hadden dan hun God.

Niet bepaald een afstamming om trots op te zijn dacht ik zo!! En al helemáál geen afstamming waar we eventueel rechten of een bijzondere positie aan menen te kunnen ontlennen, vindt u wel?

Los daarvan ben ik van mening dat het **niet relevant** is. De **toen teruggekeerden** waren, en dat leert de BIJBEL zelf, "geheel Israël". Dat is ook het volk waarvoor de Messias Jezus Christus terugkeerde naar deze aarde, zij, die gehoorzaam aan de opdracht van de Here God waren geweest en (a) terugkeerden naar het land en (b) de Tempel, de plaats waar Hij wilde wonen, herbouwden.

Messias

We gaan nog even naar **Haggai 2:8-10**.

De belofte was dat God zich zou laten zien in deze Tempel. Dat op deze plaats die door hén in alle eenvoud herbouwd werd de Here het Heil zou gaan geven!

En,... dat gebeurde ook! De Here Jezus heeft in deze Tempel -alhoewel in de loop der jaren verbouwd en aangepast- vele uren doorgebracht! Het Heil was daar, op die plaats, onder hen. In vers 7 lezen we "Een ogenblik nog, een korte wijle". Ongeveer 512 jaar later werd de Messias geboren. Voor ons zijn dat onafzienbaar lange perioden. Maar voor God is 5 eeuwen niets.

God kwam, **in eigen persoon**, naar deze Tempel toe! De Here Jezus noemde het ook het Huis van Zijn Vader, waar hij geruime tijd het volk (dagelijks) onderwees. **Lukas 19:45-47**. Daardoor was deze Tempel, ondanks de bescheiden afmetingen indertijd en de "goedkope" materialen, groter en luisterrijker (Haggai 2:9) dan alle voorgaande Tempels!

Herodus kende deze profetie ook en had de Tempel om de bevolking gunstig te stemmen -- immers, ook zij kenden de profetie!-- inmiddels behoorlijk verbouwd en verfraaid. Maar Herodus zocht naar een 'aardse' vervulling van de profetie, een menselijk streven. Hij kende de profetie wel, maar niet de Persoon achter de profetie; immers: God zei dat **Hijzelf** vrede en voorspoed zou geven vanaf deze plaats.

Handelingen 10:34-36

*"En Petrus opende zijn mond en zeide: Inderdaad bemerk ik, dat er bij God geen aanneming des persoons is, maar onder elk volk is wie Hem vereert en gerechtigheid werkt, Hem welgevallig, naar het woord, dat Hij heeft doen brengen aan de kinderen Israëls **om vrede te verkondigen door Jezus Christus**. Deze is aller Heer."*

Haggai profeteerde daarmee over de toekomst die zou komen, een moment dat God zou gaan werken door Zijn Volk, Israël, en daarmee alle volkeren zou zegenen. Maar net als bij de Israëlieten is het voor de mensen uit deze volkeren, de Gemeente van de Here Jezus Christus, zo dat wanneer zij God niet met het **hart** dienen en **hun "eigen zaakjes" voorop stellen** er **géén zegen zal rusten op hun handel en wandel**.

Oók van de gelovigen wordt verwacht dat zij

1. éérst de "Tempel bouwen", met **liefde voor God werken** en zich inspinnen, en
2. pas dán zich gaan richten op de dingen die ze zélf belangrijk vinden.

Want anders is alles wat wij offeren aan God onrein en heeft het geen waarde, lezen: **Haggai 2:14.**

Let op: we mogen dus bést bezig zijn met onze eigen dingen. Maar éérst komt de Here God, Hij moet absoluut op de eerste plaats staan. En dat niet met woorden, maar met dáden! En God beloont Israël voor deze gehoorzaamheid: Haggai 2:20: "Van deze dag aan zal Ik zegenen".

Zerubbabel

In de verzen 21 en volgende van het 2e hoofdstuk lezen we vervolgens nog een merkwaardige profetie. Haggai moet aan Zerubbabel, de gouverneur van Juda profeteren.

Haggai 2:21-24

Wie was deze Zerubbabel? Ten eerste was dat zijn "Babylonische naam". Het was namelijk gebruik de Joden een andere naam te geven wanneer zij taken verrichtten namens de heersers in Babylon/Perzië. Denk aan Daniël, die Belsassar werd genoemd door Nebukadnezar. We vinden onder andere in **Matteüs 1:12** duidelijkheid hierover: "*Na de Babylonische ballingschap verwekte Jechonja Sealtiël, Sealtiël verwekte **Zerubbabel***".

Hoewel het Koningshuis van Israël dus niet hersteld was of werd, was er tóch een nakomeling van David die landvoogd was, oftewel de uitvoerende macht -zij het gedelegeerd- in Israël had. En in Haggai wordt er gesproken tot hem.

Hij dient God door samen met de Hogepriester en het volk de Tempel te herbouwen.

God zegt tot hem (Haggai 2:24):

*"Te dien dage, luidt het woord van de HERE der heerscharen, zal Ik u, Zerubbabel, zoon van Sealtiël, mijn knecht, nemen, luidt het woord des HEREN, en Ik zal u tot een zegelring maken, want **u heb Ik uitverkoren**, luidt het woord van de HERE der heerscharen."*

Dit is niet aan hem persóónlijk beloofd, dat blijkt ook uit de uitdrukking "Te dien dage" -- een aanduiding van iets wat in de toekomst zal gebeuren -- maar aan zijn geslachtslijn; uit **zijn directe nakomelingen** kwam de Here Jezus. Zerubbabel's lijn was hiervoor uitgekozen of uitverkoren -- in die zin was hij uitverkoren.

Natuurlijk lag er ook een persoonlijke zegen voor Zerubbabel in besloten, omdat hij gehoorzaamde aan Gods opdracht. Ook zien we hier dat Koning en Hogepriester samenwerken en het volk voorgaan en leiden bij de herbouw. Hij is daarmee het beeld, of type, van de Here Jezus als Koning en Hogepriester.

De Gemeente

Zo zien we dat een kort en "eenvoudig" boek als Haggai --waarvan sommige commentaren in een paar regels schrijven dat deze handelt over de wederopbouw van de Tempel en het

daar verder bij laten—óók spreekt "over de hoofden van de betrokkenen heen" over een verre toekomst.

Een toekomst welke toen nog honderden jaren voor hen lag. Een toekomst waar wij nu deel van zijn. We kunnen daar alleen deel van uitmaken als we doen wat ook Israël deed: in gehoorzaamheid "de Tempel Gods" bouwen. In deze bedeling is dat de Gemeente,

1 Korinte 3:9-17:

*Want Gods medearbeiders zijn wij; **Gods akker, Gods bouwwerk zijt gij.** Naar de genade Gods, die mij gegeven is, heb ik als een kundig bouwmeester het fundament gelegd, waarop een ander voortbouwt. Maar ieder zie wel toe, hoe hij daarop bouwt. Want een ander fundament, dan dat er ligt, namelijk Jezus Christus, kan niemand leggen. Is er iemand, die op dit fundament bouwt met goud, zilver, kostbaar gesteente, hout, hooi, of stro, ieders werk zal aan het licht komen. Want de dag zal het doen blijken, omdat hij met vuur verschijnt, en hoedanig ieders werk is, dat zal het vuur uitmaken. Indien het werk, dat hij erop gebouwd heeft, standhoudt, zal hij loon ontvangen, maar indien iemands werk verbrandt, zal hij schade lijden, doch hij zelf zal gered worden, maar als door vuur heen. **Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont? Zo iemand Gods tempel schendt, God zal hem schenden. Want de tempel Gods, en dat zijt gij, is heilig!***

Zoals de Joden indertijd zich niet mochten onttrekken aan het bouwen van hun Tempel mogen ook wij dat vandaag niet; wij dienen ons als gelovigen ons in de éérste plaats **te richten op het bouwen van de Gemeente**. Dat is immers **de Tempel van God** zo leert Paulus ons!

Dit kan in brede zin, aangezien de Gemeente of het Lichaam van Christus wereldwijd is, maar ook in lokale zin uiteraard; het samenkomen en mee-opbouwen van de eigen, lokale, gemeente.

Doen wij dit niet, dan zal de Here Zijn zegen niet geven op ons leven. Paulus laat weten: "ik heb het fundament gelegd voor jullie, nu is het aan jullie met z'n allen om daar verder op te bouwen". En **hoe** we daar op bouwen is bepalend voor het eindresultaat. Dat bouwen is dus **mensenwerk**.

- We moeten het zélf doen! We moeten zélf de 'handen uit de mouwen steken'. Zélf het hout gaan halen van de bergen.
- Het is voor ons betaald, door Zijn bloed, maar we moeten het zélf "ophalen" en ons werk doen.

Een boek als Haggai maar met name Nehemia en Ezra wordt vaak gebruikt voor het onderwijzen van de Gemeente in de situaties van "gemeente-opbouw".

Ook in geval er sprake is van bijvoorbeeld het bouwen van een nieuwe kerk of dat soort zaken weten de predikanten en leiders in gemeenten vaak op eens deze boeken weer te vinden.

Maar, zoals we zien gaat het helemaal niet om het bouwen van een stenen gebouw of een organisatie. Het gaat om élkaar, je medegelovigen, de **geestelijke tempel** te bouwen. Elkaar op te bouwen in geloof, elkaar op te bouwen in eenheid en liefde. Het gaat om het **persoonlijke werk** wat we, uit geloof, daarop bouwen en bouwden. En **dát** werk wordt straks, als we bij de Here zijn beoordeeld en beloond.

Is het stro? Of ... is het edel metaal?

Een enorme gift aan de gemeente doen zal door de penningmeester hogelijk gewaardeerd worden en met vreugde ingeboekt in de administratie, .. maar een broeder of zuster in liefde verder helpen in zijn of haar verdriet zal door de Hére gewaardeerd worden!

Mogen we geen geld geven dan? Natuurlijk wel. En wanneer het met de juiste intentie gegeven is zál het vrucht dragen – dat is ook waar. Maar we kunnen géén "loon in de hemel kopen"!

In Mt. 19:23 staat "Jezus zeide tot zijn discipelen: Voorwaar, Ik zeg u, een rijke zal moeilijk het Koninkrijk der hemelen binnengaan.". Rijkdom of geld kan je echt niet helpen. Het geeft geen bepaalde plaats binnen de gemeente of rechten. Ook niet als je er veel van afstaat áán de organisatie die de Gemeente plaatselijk vertegenwoordigt.

Ja, als ik zo doorga hebben we natuurlijk een slechte collecte.. Maar het is wél waar! Persoonlijk betaal ik liever zélf de zaalhuur vanavond dan dat ik moet zien dat er iemand naar huis gaat die niet door zijn of haar broeders en zusters is opgebouwd! Want dáárom ben je toch samen rondom het Woord, om elkaar te stichten, elkaar op te bouwen?

Bouwen we met slechte materialen, dan zal er uiteindelijk weinig van overblijven. We zijn dan wel behouden, maar daar houdt ook alles mee op.

Bouwen we met edele materialen, dan zal het stand houden tot in eeuwigheid en beloond worden door de Here Jezus, bij Zijn komst.

De Geest van God

In het boek Haggai vinden we nog iets opmerkelijks waar we als Gemeente eveneens van kunnen leren. We gaan daarvoor nog even terug naar

Haggai 2:5-6.

"Maar nu, wees sterk, Zerubbabel, luidt het woord des HEREN, en wees sterk, Jozua, zoon van Josadak, hogepriester, en wees sterk, al gij volk des lands, luidt het woord des HEREN, en gaat aan het werk, want Ik ben met u, luidt het woord van de HERE der heerscharen, overeenkomstig het woord dat Ik u beloofd heb, toen gij uit Egypte uittoogt, en mijn Geest in uw midden stond: vreest niet."

Gods Geest bevond zich in het midden van het volk Israël in de woestijn. Dit is of was zo sinds ze uit Egypte waren getrokken. Dat was de wolkkolom! De opdracht was duidelijk: **ga aan het werk** .. Want God is in ons midden! Dan **hoeven** we niet bang te zijn voor mislukkingen, dan hoeven we niet bang te zijn voor kritiek. Dan hoeven we zéker niet te denken "maar iedereen kijkt op dit kleine tempeltje neer". Nee, God is in ons midden en hij zegt: "Vreest niet".

Deze belofte geldt net zo goed voor ons als gelovigen als voor Israël indertijd want onder andere Hebréeën 6:17, 18 zegt dat God **onveranderlijk** is. We mógen, nee: we móeten dus "aan de slag" gaan. Wérken met elkaar aan de opbouw van de Geestelijke Tempel. Wanneer wij deze Tempel, de Gemeente, willen bouwen –het gaat dus om een wílsbeslissing om God te willen dienen!- met elkaar dan **zal** Hij bij ons, als Gemeente van Christus, willen wonen net zoals Hij bij Israël wilde wonen!

Hierin is dus de **hartsgesteldheid zéér bepalend**. Niet of we rijk zijn, niet of we grote woorden spreken of een -in de ogen van de mensen- "grote bediening" hebben. Maar of wij trouw zijn, Hem liefhebben, totdat Hij komt! Openbaringen 3:7-13.